

**ЗВІТ (ВІДОМОСТІ) ПРО САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ
"Радіоелектронні системи бортових та наземних засобів космічних комплексів"**

Загальні відомості

Інформація про ЗВО

Реєстраційний номер ЗВО (ВСП ЗВО) у ЄДЕБО	3147
Повна назва ЗВО	Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова
Ідентифікаційний код ЗВО	08183359
ПІБ керівника ЗВО	Левченко Олександр Віталійович
Посилання на офіційний веб- сайт ЗВО	https://zvir.zt.ua/
ВСП ЗВО	<i>(не застосовується)</i>
Повна назва ВСП ЗВО	<i>(не застосовується)</i>
Ідентифікаційний код ВСП ЗВО	<i>(не застосовується)</i>
ПІБ керівника ВСП ЗВО	<i>(не застосовується)</i>
Посилання на офіційний веб- сайт ВСП ЗВО	<i>(не застосовується)</i>

Загальна інформація про освітню програму, яка подається на акредитацію

ІД освітньої програми в ЄДЕБО	37550
Назва ОП	Радіоелектронні системи бортових та наземних засобів космічних комплексів
Реквізити рішення про ліцензування спеціальності на відповідному рівні вищої освіти	Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.07.2016 №1404л
Цикл (рівень вищої освіти)	перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань, спеціальність та (за наявності) спеціалізація	25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону 255 Озброєння та військова техніка Радіоелектронні системи бортових та наземних засобів космічних комплексів
Структурний підрозділ, що забезпечує реалізацію ОП	факультет технічних видів розвідки
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	офіцер військового управління тактичного рівня
Мова (мови) викладання	українська
ПІБ та посада гаранта ОП	ФРИЗ Сергій Петрович, начальник кафедри телекомунікацій та радіотехніки факультету охорони державної таємниці та інформаційного протиборства

Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

<p>Підготовка військових фахівців з радіоелектронних систем бортових та наземних засобів космічних комплексів розпочата у Житомирському військовому інституті імені С.П. Корольова (далі – ЖВІ) на замовлення Національного космічного агентства України у 1996 році за спеціалізацією "Радіоелектронні системи бортових та наземних засобів космічних комплексів" в рамках спеціальності 7.05090183 "Радіоелектронні комплекси та системи</p>

озброєння і військової техніки спеціального призначення” і тривала до 2016 року.

Після введення в дію у 2016 році Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266, ЖВІ спільно із Замовником розроблено та затверджено встановленим порядком освітньо-професійну програму "Радіоелектронні системи бортових та наземних засобів космічних комплексів" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 255 "Озброєння та військова техніка" галузі знань 25 "Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону".

Освітня програма (ОП) розроблена після вивчення потреб замовників та аналізу можливостей Житомирського військового інституту імені С.П. Корольова на підготовку висококваліфікованих фахівців з експлуатації радіоелектронних систем бортових та наземних засобів космічних комплексів.

Безпосередньо до розробки освітньо-професійної програми залучалися представники замовника, адміністративний склад та науково-педагогічні працівники (НПП) військового інституту.

В якості замовника виступає голова Державного космічного агентства України.

У 2017 та 2018 році програма переглядалася і вдосконалювалась. Збільшено кількість годин практичної підготовки, назви та зміст окремих начальних дисциплін змінено, з позицій врахування досвіду АТО (ООС), потреб замовників, штатних змін у військовому інституті – утворення нових кафедр, які здійснюють підготовку за спеціальністю 255 "Озброєння та військова техніка".

Поля для завантаження загальних документів:

<i>Назва/опис документа(ів)</i>	<i>Поле для завантаження документів</i>
*Освітня програма	X
*Навчальний план за ОП	X
Рецензії та відгуки роботодавців	X

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Головною ціллю ОП є підготовка висококваліфікованого військового фахівця (офіцера) за першим рівнем вищої освіти, ступенем "бакалавр" з гуманітарно-соціальних, загально-інженерних, загальновійськових питань для виконання професійних обов'язків з експлуатації та застосування радіоелектронних систем бортових та наземних засобів космічних комплексів, управління повсякденною діяльністю взводу (роти).

Особливістю ОП є формування у здобувача здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі застосування та експлуатації бортових та наземних засобів космічних комплексів. Окрім того, особливістю програми є формування високої загальновійськової підготовки випускника на рівні командира взводу (роти).

Програма передбачає не менше 70% навчального часу на практичну підготовку.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Місією ЖВІ є підготовка висококваліфікованого військового фахівця – офіцера тактичного рівня для Збройних Сил України, та інших військових формувань утворених відповідно до законів України, який спроможний одразу після завершення навчання на високому рівні фахово виконувати функціональні обов'язки за відповідною посадою.

Основні завдання ЖВІ визначені у Статуті ЖВІ та Стратегії розвитку ЖВІ.

Цілі ОП повністю відповідають місії та основним завданням ЖВІ та спрямовані на виконання завдання щодо підготовки висококваліфікованого військового фахівця, що відповідає вимогам стандарту вищої освіти ступеня бакалавра за спеціальністю 255 Озброєння та військова техніка.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:

- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Інтереси здобувачів вищої освіти враховуються під час формування цілей ОП шляхом створення умов для формування і розвитку професійних компетентностей бакалавра, а отже – якісного оволодіння знаннями, уміннями та навичками, необхідними для здійснення фахової діяльності на первинних офіцерських посадах тактичного рівня в підрозділах застосування космічних комплексів. Інтереси випускників ОП враховуються ЖВІ шляхом надання можливості продовження навчання на другому (магістерському) та третьому (підготовка докторів філософії) рівнях вищої освіти.

- роботодавці

Інтереси замовників враховані в аспекті прагнення підготувати військового фахівця з вищою освітою, що набув необхідних знань, умінь та навичок, які відповідають програмним компетентностям ОП, здатного на високому рівні здійснювати фахову діяльність з експлуатації та застосування радіоелектронних систем бортових та наземних засобів космічних комплексів на відповідних посадах за призначенням з першого дня служби (у тому числі в умовах особливого періоду). Крім того інтереси та пропозиції роботодавців враховані на етапі формування ОП, оскільки їх представник приймав безпосередню участь у формуванні цієї ОП.

- академічна спільнота

Інтереси академічної спільноти у формуванні цілей та програмних результатів ураховані за рахунок створення умов для співпраці з представниками інших закладів та установ. Так, на базі ЖВІ регулярно проводяться міжвузівські науково-практичні, науково-методичні конференції (семінари), де розглядаються питання сучасного стану та розвитку окремих складових ОП. Наприклад, у 2018 році на базі ЖВІ проведено ХХІІ Всеукраїнську науково-практичну конференцію "Теорія та практика створення, розвитку і застосування високотехнологічних систем спеціального призначення з урахуванням досвіду антитерористичної операції".

- інші стейкхолдери

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП враховані інтереси України як суверенної держави, яка є зовнішнім стейкхолдером, шляхом зміцнення її обороноздатності через якісну військово-

спеціальну підготовку патріотично налаштованих громадян з вищою освітою

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Цілі та програмні результати навчання відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці наступним чином – у цілях та програмних результатах формується усвідомлення того, що сучасний військовий фахівець із експлуатації та застосування радіоелектронних систем бортових та наземних засобів космічних комплексів в умовах гібридної війни з Російською Федерацією, захистом від її агресії, іншими докорінними змінами у зовнішньому і внутрішньому безпековому середовищі держави характеризується високою загальновійськовою підготовкою, здатністю і готовністю до самовдосконалення, застосування здобутих у ході навчання навичок та умінь у постійно змінюваних, екстремальних умовах ведення бойових дій та персональної відповідальності за результати впровадження прийнятих рішень.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Під час формування цілей та програмних результатів навчання ОП враховано галузевий контекст у плані визначення загальних сучасних пріоритетів підготовки військових фахівців, врахування досвіду проведення АТО (ООС), бачення процесу подальшого проходження служби випускниками.

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП регіональний контекст не враховувався, оскільки підготовка військових фахівців за даною ОП здійснюється для військових частин (установ) Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід вивчення системи військової освіти в країнах – членах НАТО (Військово-технічної академії м. Варшава (Польща) та військової академії Литви) щодо вдосконалення практичної підготовки курсантів із загально-військової та спеціальної підготовки.

Так, протягом першого року навчання формуються навички командира відділення, на другому – командира взводу, на третьому – командира роти та відповідно до посади за спеціалізацією.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)

Зміст ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 255 Озброєння та військова техніка за відповідним рівнем вищої освіти.

Зокрема, ті, хто навчаються, мають оволодіти інтегральною компетентністю, що передбачає здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Для спеціальності 255 Озброєння та військова техніка затверджений стандарт вищої освіти

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?	215,4 кредитів ЄКТС
Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?	240 кредитів ЄКТС
Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?	Вивчення дисциплін за вибором здобувача вищої освіти даною ОП не передбачено

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності.

Об'єктом вивчення та діяльності заявленої для акредитації ОП відповідно до стандарту вищої освіти спеціальності є:

1. Загальні принципи буття і пізнання, явища, матеріальні системи, їх функціонування та перетворення, створення та читання знакових систем (предмет – схеми, цифри, умовні позначки, формули, слова, шифри, коди, таблиці).

2. Взаємодія і взаємний вплив начальників, підлеглих та колег (предмет – особистість військовослужбовця, мікрогрупа, мала група (військовий підрозділ).

3. Експлуатація і бойове застосування озброєння та військової техніки (предмет – апарати, пристрої, установки, технічні системи, матеріали).

Метою навчання відповідно стандарту вищої освіти для спеціальності є підготовка висококваліфікованих військових фахівців, які є компетентними в специфічних питаннях озброєння та військової техніки, здатні виконувати завдання за призначенням і несуть особисту та професійну відповідальність за свої дії.

Теоретичний зміст предметної області – основні закони, закономірності, категорії, поняття, концепції, принципи і методи, які використовуються для управління військовими підрозділами в ході їх бойового застосування та у повсякденній діяльності (а саме: програма базується на використанні положень наступних теорій: кіл та сигналів, статистичної радіотехніки, імовірності та математичної статистики, проектування радіотехнічних засобів та складних радіотехнічних систем; систем масового обслуговування, алгоритмів та динамічного програмування, моделювання радіотехнічних систем та їх оптимізації, конструювання та надійності радіоелектронних пристроїв, розповсюдження радіохвиль та побудови антен, а також на основах загальновійськової підготовки командира взводу (роти)).

Методи, методики та технології – методи та методики виконання завдань за профілем діяльності.

Інструменти та обладнання – сучасне озброєння, штатне ОВТ підрозділів забезпечення (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України), спеціальне обладнання, спеціалізовані лабораторії, класи з обладнанням відповідно до спеціалізації, прикладне спеціалізоване програмне забезпечення за профілем діяльності.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Відповідно до п. 2.5 "Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів України", затвердженого наказом міністра оборони України від 20.07.2015 року № 346, навчання курсантів передвипускного та випускного курсів за необхідності може здійснюватися за індивідуальними навчальними планами.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Шляхом складання для них індивідуальних навчальних планів. Практика складання індивідуальних навчальних планів в ЖВІ відсутня.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

У навчальному плані ОП "Радіоелектронні системи бортових та наземних засобів космічних комплексів" передбачено такі види практичної підготовки:

навчальна практика (4-й семестр навчання);

навчальна практика (6-й семестр навчання) у військових частинах замовників (в Центрі прийому і обробки спеціальної інформації та контролю навігаційного поля Національного центру управління та випробувань космічних засобів (НЦУВКЗ) ДКАУ (с. Залісці, Дунаєвецький район, Хмельницька область), безпосередньо в НЦУВКЗ (м. Київ));

ремонтно-експлуатаційна практика (7-й семестр навчання) у військових частинах замовників (в Центрі прийому і обробки спеціальної інформації та контролю навігаційного поля Національного центру управління та випробувань космічних засобів (НЦУВКЗ) ДКАУ (с. Залісці, Дунаєвецький район, Хмельницька область)).

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП

Для випускників ОП "Радіоелектронні системи бортових та наземних засобів космічних комплексів" соціальні навички є надзвичайно важливими, оскільки кваліфікацією передбачено, що військовий фахівець повинен знати закономірності діяльності і спілкування, застосовувати отримані знання в професійному середовищі, організовувати діяльність підлеглих військовослужбовців та керувати процесом індивідуального розвитку особистості та розвитком військового колективу.

Навчання на ОП дозволяє здобути соціальні навички як через освітні компоненти, що формують як основні загальні компетентності (Історія України та українського війська, українська мова за професійним спрямуванням, іноземна

мова (військово-спеціальна мовна підготовка), військова педагогіка та психологія, політологія та соціологія, екологія, філософія, історія війн та воєнного мистецтва, так і опосередковано – через фахові освітні компоненти.

Яким чином зміст ОП урахує вимоги відповідного професійного стандарту?

Для ОП "Радіоелектронні системи бортових та наземних засобів космічних комплексів" професійний стандарт відсутній.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

При встановленні співвідношення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) ЖВІ керується вимогами наказів Міністерства оборони України від 20.07.2015 № 346 "Про затвердження Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів України" та від 25.04.2016 № 216 "Про вдосконалення підготовки офіцерських кадрів тактичного рівня та сержантського (старшинського) складу у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів", а також розпорядком дня ЖВІ, в якому передбачено для здобувачів вищої освіти години занять під керівництвом викладачів та години самостійної роботи.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

ОП не передбачає підготовку здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<https://zvir.zt.ua/abiturientu/pravila-prijomu>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Для організації і проведення прийому за спеціальністю підготовки призначається фахова атестаційна комісія. Склад, повноваження та порядок дій комісії з питань організації прийому визначаються начальником військового інституту відповідно до:

Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів України в 2019 році", затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 11.10.2018 № 1096 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 21.12.2018 за № 1456/32908;

Положення про приймальну комісію вищого навчального закладу України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15.10.2015 № 1085.

ЖВІ оголошує прийом вступників на підставі ліцензії Міністерства освіти і науки України від 25.02.2016 на здійснення освітньої діяльності за спеціальністю 255 "Озброєння та військова техніка" галузі знань 25 "Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону".

Для конкурсного відбору осіб, які вступають на основі повної загальної

середньої освіти, конкурсний бал обчислюється шляхом додавання балів сертифіката з конкурсних предметів, середнього бала документа (дodatка до документа) про повну загальну середню освіту та балів за успішне закінчення підготовчих курсів військового інституту, помножених на вагові коефіцієнти:

$$\text{Конкурсний бал (КБ)} = K1 * П1 + K2 * П2 + K3 * П3 + K4 * A + K5 * OУ,$$

де П1 – оцінка зовнішнього незалежного оцінювання або вступних іспитів з української мови та літератури; П2 – оцінка зовнішнього незалежного оцінювання або вступних іспитів з математики; П3 - оцінка зовнішнього незалежного оцінювання, вступного іспиту з третього предмета (Фізика або Іноземна мова, або Історія України, або Біологія, або Географія, або Хімія); А – середній бал документа про повну загальну середню освіту, переведений в шкалу від 100 до 200 балів відповідно до таблиці переведення середнього бала документа про повну загальну середню освіту, обрахованого за 12-бальною шкалою, в шкалу 100-200, OУ – 200 балів за успішне закінчення підготовчих курсів військового інституту у разі вступу до нього на спеціальності, зазначені в Переліку спеціальностей, яким надається особлива підтримка, помножені на коефіцієнт $K5=0,05$. Коефіцієнти $K1=0,2$; $K2=0,5$; $K3=0,2$, $K4=0,05$.

ОП "Радіоелектронні системи бортових та наземних засобів космічних комплексів" має за мету підготовку висококваліфікованого військового фахівця технічного спрямування, тому вага коефіцієнту з математики більша. Крім цього вступники на навчання для підготовки осіб на посади офіцерського складу обов'язково мають позитивно скласти вступні випробування:

психологічне обстеження, яке включає оцінку індивідуальних психологічних якостей кандидатів на основі визначення рівня військової направленості особистості, нервово-психічної стійкості, виявлення в кандидатів професійно важливих якостей та здібностей, які забезпечують успішне оволодіння протягом навчання військовою спеціальністю;

оцінка рівня фізичної підготовленості;

заключний медичний огляд військово-лікарською комісією.

Мінімальний бал ЗНО встановлений 100 балів і пояснюється прагненням охопити, як можна більшу аудиторію вступників, що здатні успішно скласти вступні випробування.

Для формування якісного складу курсантів у ЖВІ проводять організаційні, професійно-орієнтаційні, агітаційні та рекламні заходи. Так, щорічно у військовому інституті проводяться дні відкритих дверей, під час яких усі бажаючі можуть ознайомитися з матеріально-технічною базою військового інституту, спеціальностями підготовки військових і цивільних фахівців, умовами навчання і проходження служби.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

ЖВІ здійснює прийом на старші курси в порядку переведення та поновлення в межах вакантних місць державного замовлення і ліцензованого обсягу відповідно до Інструкції про порядок переведення, відрахування та поновлення курсантів (слухачів) вищих військових навчальних закладів Міністерства оборони України, затвердженої наказом Міністра оборони України від 24.12.1997 № 490, Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 15.07.1996 № 245, Положенням про організацію

освітнього процесу ЖВІ, яке передбачає відповідно до існуючої нормативної бази зарахування кредитів відповідно до набутих компетентностей.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Практика застосування вказаних правил на ОП "Радіоелектронні системи бортових та наземних засобів космічних комплексів" – відсутня.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті у ЖВІ не передбачено.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Приклади відсутні.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

На ОП "Радіоелектронні системи бортових та наземних засобів космічних комплексів" застосовуються традиційні форми та методи навчання. Їх відповідність програмним результатам окремо по кожному освітньому компоненту визначена:

для навчальних дисциплін – в програмах, робочих програмах навчальних дисциплін;

для усіх видів практик – у відповідних програмах практик.

Форма робочої програми навчальної дисципліни передбачає корелювання результатів навчання за дисципліною з програмними результатами навчання.

Перевага віддається практичним методам та формам навчання. Забезпечення більшої практичної спрямованості підготовки курсантів до виконання обов'язків на первинних офіцерських посадах визначено в Стратегії ЖВІ. Це досягається за рахунок: зменшення теоретичної складової навчальних дисциплін і збільшення часу на практичні види занять; організації проведення навчальної та ремонтно-експлуатаційної практики у військах.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Форми і методи навчання обираються викладачами відповідно до змісту освітніх компонентів, тож їх студентоцентрованість полягає передусім у кращих практиках викладання, максимальній сформованості компетентностей та досягненню програмних результатів навчання.

Рівень задоволеності регулярно вивчається через проведення анкетування серед них, яке регулярно організовується Навчальним відділом ЖВІ.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Методи навчання і викладання на ОП "Радіоелектронні системи бортових та наземних засобів космічних комплексів" дозволяють реалізуватися принципам

академічної свободи, оскільки передбачається їх максимальна варіативність, урахування свободи слова і творчості, поширення знань та інформації.

Вивчення дисциплін циклу загальної підготовки, що формують загальні компетентності, методологічно різноманітне і не фокусується на одній концепції, а дає можливість курсантам осягнути багатоманітність поглядів на проблему, широко застосовуються ілюстрація та демонстрація, дискусія. Це дозволяє сформувати курсантів, як особистість, що здатна до творчого та критичного мислення, самооцінки, розвивати у них наполегливість та активність.

Що ж стосується дисциплін циклу професійної підготовки, де формують професійні компетентності, то викладачі разом із використанням словесних та наочних методів навчання надають перевагу відпрацюванню вмінь і навичок на практиці. Так, ОП "Радіоелектронні системи бортових та наземних засобів космічних комплексів" передбачає близько 70% навчального часу на практичну підготовку.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів доводиться за наступною системою: перед початком першого навчального року із курсантами, які щойно вступили до ЖВІ, організовується та проводиться цикл ввідних та ознайомчих навчальних занять "Введення в спеціальність". Під час проведення цих занять здобувачам вищої освіти доводиться інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання на ОП (спеціалізації) на якій вони будуть навчатися.

Інформація про окремі освітні компоненти надається на першому занятті із дисципліни або перед початком проведення практики (військового стажування).

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

У викладанні ряду навчальних дисциплін ОП "Радіоелектронні системи бортових та наземних засобів космічних комплексів" використовуються форми і методи навчання, засновані на дослідженнях (наприклад, виконання лабораторних робіт).

Відповідно до вимог стандарту вищої освіти за спеціальністю 255 "Озброєння та військова техніка" для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти одною з форм атестації курсантів є захист кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота є науково-теоретичним, системотехнічним або експериментальним дослідженням одного з актуальних питань напрямку підготовки спеціалізації "Радіоелектронні системи бортових та наземних засобів космічних комплексів".

Окрім того, курсанти активно залучаються до наукової роботи. Проводять дослідження в рамках тематик наукових гуртків кафедр, приймають участь у наукових та науково-практичних конференціях, форумах, круглих столах, семінарах тощо.

Курсанти активно залучаються до ведення раціоналізаторської та

винахідницької роботи (подані у 2018 році 2 раціоналізаторські пропозиції).

НПП спеціальної кафедри №12 постійно проводять дослідження в рамках виконання науково-дослідних робіт на замовлення органів військового управління вищого рівня (наприклад: 2018 рік – НДР шифр "Панорама"; 2019 рік – НДР шифр "Сатурн-ВСТ").

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

У структурних підрозділах, які забезпечують навчання на ОП, провадиться системна робота з оновлення змісту освітніх компонентів. Це є результатом обговорення змісту навчання із замовником, аналізу наукових досягнень і тенденцій розвитку в межах освітніх компонент ОП.

В ЖВІ розроблений чіткий алгоритм вивчення досвіду проведення АТО (ООС), який дозволяє на основі аналізу результатів бойових дій систематично оновлювати зміст окремих освітніх компонентів. Крім того, зміст навчання уточнюється кожного року за результатами проведеної атестації випускників. Виявлені недоліки аналізуються, обговорюються з замовниками та включаються до відповідного Плану усунення недоліків.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Навчання пов'язане з інтернаціоналізацією діяльності ЖВІ завдяки можливості відвідувати гостьові лекції досвідчених педагогів закордонних університетів.

Викладачі ЖВІ проходять навчання у закордонних університетах, центрах підготовки, тощо. Так наприклад, уже існує багаторічна практика підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників ЖВІ в університетах та центрах підготовки країн-членів НАТО: США, Польщі, Болгарії.

Науково-педагогічні працівники військового інституту та курсанти приймають активну участь у міжнародних наукових конференціях, форумах, зустрічах. Так курсанти, що навчаються за ОП "Радіоелектронні системи бортових та наземних засобів космічних комплексів":

курсанти 4 курсу приймали участь у зустрічі з відомим шведським астроблогером Валентином Гаденовим (Valentin Gadenoff). Зустріч проходила 05.02.2019 року на базі Музею космонавтики імені С.П. Корольова (м. Житомир);

курсанти 3 курсу приймали участь у зустрічі з астронавткою NASA Гайдемарі Стефанишин-Пайпер. Зустріч проходила 12.10.2019 року на базі Музею космонавтики імені С.П. Корольова (м. Житомир).

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти використовуються такі види контролю: вхідний, поточний, самоконтроль, модульний (рубіжний), семестровий (види семестрового контролю – залік та екзамен), підсумковий (семестровий контроль та атестація на здобуття освітнього ступеня).

Вхідний контроль проводиться на одному із перших занять за завданнями, які відповідають навчальному матеріалу попередніх навчальних дисциплін.

Поточний контроль проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю (летючки) під час проведення навчальних занять, виступів курсантів при обговорення питань на семінарських заняттях, а також у формі комп'ютерного тестування.

Питання для самоконтролю передбачаються у навчальних посібниках для кожної теми (розділу), робочих програмах навчальних дисциплін, методичних рекомендаціях з самостійної роботи курсантів.

Модульний (рубіжний) контроль може проводитись у формі усного опитування, контрольної роботи, тестування тощо.

Форма проведення семестрового контролю (усна, письмова, комбінована, тестування тощо), зміст і структура контрольних завдань, екзаменаційних білетів та критерії оцінювання визначаються робочою програмою навчальної дисципліни та рішенням кафедри.

Формами проведення атестації є захист атестаційної роботи, складання комплексного (-их) екзамену (-ів) або їх поєднання. Порядок проведення захистів атестаційних робіт та критеріїв їх оцінювання визначено у відповідних методичних рекомендаціях, що розробляються кафедрою. Порядок проведення комплексного екзамену та критерії його оцінювання визначаються відповідною програмою комплексного екзамену, що розробляються кафедрою.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти забезпечуються наступною системною роботою:

грунтовним підходом до їх планування і формулювання;

чіткою регламентацією процедур організації контрольних заходів, як визначено у Положенні про організацію освітнього процесу Житомирського військового інституту імені С.П. Корольова;

наявністю документованих методичних розробок з проведення контрольних заходів, які містять питання та критерії оцінювання;

наявністю в робочих навчальних програмах дисциплін методичних вказівок по проведенню контрольних заходів та критеріїв оцінювання;

роз'яснювальною роботою з курсантами на першому занятті навчальної дисципліни та перед контрольними заходами.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти таким чином:

викладачем під час проведення першого заняття з навчальної дисципліни;

для вхідного та поточного контролю – безпосередньо на занятті перед початком проведення контролю;

для модульного (рубіжного) контролю – на початку заняття, першого з вивчення змістовного модулю (логічно завершеної частини) навчальної дисципліни;

для семестрового контролю (заліки, екзамен): на першому занятті з вивчення навчальної дисципліни, на консультації щодо проведення контрольного заходу, безпосередньо перед початком проведення контрольного заходу;

для атестації здобувачів вищої освіти програма комплексного екзамену та методичні рекомендації доводяться до здобувачів вищої освіти за семестр до початку атестації, під час проведення консультацій та безпосередньо перед початком проведення контрольного заходу.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Форми атестації, а саме комплексний екзамен та захист кваліфікаційної роботи відповідають стандарту вищої освіти за спеціальністю 255 "Озброєння та військова техніка" для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедури проведення контрольних заходів визначені у таких документах ЖВІ:

Положення про організацію освітньої діяльності ЖВІ (доступно для усіх учасників освітнього процесу у методичному кабінеті навчального відділу);

робочі програми навчальних дисциплін (наявні у методичних фондах кафедр та доступні для усіх учасників освітнього процесу);

програми комплексних екзаменів (наявні у методичних фондах кафедр та доступні для усіх учасників освітнього процесу);

методичні рекомендації щодо захисту атестаційних робіт (наявні у методичних фондах кафедр та доступні для усіх учасників освітнього процесу).

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність екзаменаторів забезпечується їх обов'язком щодо дотримання процедур та порядку їх проведення, прийняттям узгодженого рішення складом комісії екзаменаторів (у разі створення такої комісії), своєчасністю оцінювання та доведення результатів контролю, можливістю присутності на контрольному заході керівництва (командування) тих, хто навчається, а також представників замовників на підготовку (із дотриманням вимог щодо режиму секретності).

Конфлікти інтересів врегульовуються відповідно до вимог Статутів Збройних Сил України, які передбачають звернення військовослужбовця рапортом по команді та процедурою допуску до екзамену і його перездачі, яка викладена у п.2.10 Положення про організацію освітнього процесу Житомирського військового інституту імені С.П. Корольова.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок повторного проходження контрольних заходів визначений Наказом Міністра оборони України від 20.07.2015 року №346 "Про затвердження Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України та

військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів України" та "Положенням про організацію освітнього процесу ЖВІ".

Наприклад, відповідно до визначеного порядку, сержант Мрига С.В. повторно здавав екзамен з Фізики у другому семестрі, а екзамен з навчальної дисципліни Основи технічної електроніки – у четвертому семестрі.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів передбачений у Положенні про організацію освітньої діяльності ЖВІ.

Курсант, який не погоджується з виставленою у відомість під час модульного або семестрового контролю оцінкою, має право звернутися з письмовою апеляцією до начальника факультету не пізніше ніж на наступний робочий день після оголошення результатів.

За клопотанням начальника факультету, рішенням начальника Військового інституту може створюватись комісія для приймання екзамену (заліку), до якої входять: начальник кафедри, провідний викладач і викладачі відповідної кафедри, представники управління факультету, ради курсантів факультету.

Визначена комісія зобов'язана протягом двох робочих днів повторно провести екзамен (залік) з курсантом за іншим білетом з цієї дисципліни.

За результатом апеляції оцінка роботи не може бути зменшена, тільки залишена без зміни або збільшена. Результати фіксуються на роботі курсанта, підтверджуються підписами відповідних викладачів, і оцінка вноситься в додаткову екзаменаційну (залікову) відомість, що складається у двох примірниках, яку викладач отримує у навчальній частині факультету. Додаткова екзаменаційна (залікова) відомість підписується заступником начальника військового інституту з навчальної та наукової роботи, начальником факультету. Екзаменаційні (залікові) відомості разом із додатковими екзаменаційними (заліковими) відомостями зберігаються: один примірник – у навчальній частині факультету, другий примірник – у навчальному відділі Військового інституту. У навчальні картки курсантів з екзаменаційної (залікової) відомості та додаткової екзаменаційної (залікової) відомості вносяться (через дріб) усі виставлені оцінки як позитивні, так і негативні.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності визначено у:

- Положенні про організацію освітнього процесу ЖВІ;
- Положенні про систему забезпечення якості освітньої діяльності і вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) ЖВІ;
- Положенні про приймальну комісію та її функціональні підрозділи;
- Положення про проведення конкурсу (олімпіади) тощо;
- відповідних рішеннях вченої ради військового інституту;
- відповідних рішеннях методичної ради військового інституту;
- методичних рекомендаціях щодо захисту атестаційних робіт тощо.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

ЖВІ використовує на усіх ОП такі технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності:

проведення інформувань науково-педагогічних, наукових працівників та здобувачів вищої освіти щодо необхідності дотримання стандартів і процедур академічної доброчесності;

формування, видання та розповсюдження методичних матеріалів із визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у наукових та навчальних працях матеріали (запобігання академічному плагіату);

усі підготовлені до друку наукові та навчальні видання обов'язково рецензуються, розглядаються на засіданнях кафедр, методичній та вченій раді військового інституту;

для підготовки до атестації здобувачів вищої освіти певного рівня щорічно формується актуальний перелік тем атестаційних робіт, який погоджується із замовниками на підготовку;

для кожної атестаційної роботи наказом начальника військового інституту призначається рецензент, який не є співробітником кафедри, одним із завдань якого і є перевірка дотримання здобувачем вищої освіти академічної доброчесності.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

ЖВІ популяризує академічну доброчесність шляхом:

проведення постійної роз'яснювальної роботи серед учасників освітнього процесу про необхідність дотримання академічної доброчесності, про загрози і ризики, викликані її порушенням;

доведенням до учасників освітнього процесу випадків академічної недоброчесності в закладах вищої освіти як України, так і світу.

Крім того, 20.03.2019 у ЖВІ було проведено семінар у рамках Ініціативи НАТО з розбудови доброчесності, цілісності, прозорості та зниження корупційних ризиків в роботі оборонних та безпекових інституцій експертами НАТО (Німеччина, Франція, Республіка Молдова, Грузія, Боснія та Герцеговина).

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Протягом останніх років фактів порушення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу ЖВІ виявлено не було.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Процедура конкурсного відбору у військовому інституті є прозорою і відбувається в декілька етапів, кожен з яких дозволяє оцінити рівень професіоналізму кандидата на вакантну посаду НПП.

Перший етап. Оголошення конкурсу на вакантну посаду НПП. Умови конкурсу оприлюднюються через офіційний сайт військового інституту. В них

чітко визначені вимоги до кандидатів та перелік документів, які мають ті подати для підтвердження відповідності визначеним вимогам. На цьому ж етапі проводяться співбесіди начальника кафедри, заступника начальника інституту з навчальної та наукової роботи, начальника військового інституту з кандидатом на заміщення вакантної посади НПП.

Другий етап. Робота конкурсної комісії. Після отримання від кандидата визначеного набору документів, конкурсна комісія здійснює їх перевірку та визначає відповідність вимогам до кандидатури на вакантну посаду НПП. За умови позитивного рішення конкурсної комісії, питання розгляду кандидата на заміщення вакантної посади НПП виноситься окремим питанням на вчену раду військового інституту.

Третій етап. Розгляд кандидатури вченою радою військового інституту. Під час засідання вченої ради, її члени ознайомлюються з рішенням конкурсної комісії, обговорюють кандидата на предмет відповідності рівня його професіоналізму, морально-етичних якостей та приймають рекомендаційне рішення шляхом таємного голосування.

Остаточне рішення про призначення кандидата на вакантну посаду НПП приймається начальником військового інституту.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Замовники на підготовку військових фахівців (роботодавці) залучені до організації та реалізації освітнього процесу в ЖВІ, а саме:

замовник є основним джерелом вимог щодо змісту підготовки військових фахівців та визначення програмних результатів навчання за спеціалізацією і приймає безпосередню участь у розробленні професійного стандарту та освітньо-професійної програми підготовки військових фахівців за відповідною спеціалізацією на певних рівнях вищої освіти;

замовник є ініціатором та приймає безпосередню участь у корегуванні змісту підготовки для урахування сучасних тенденцій розвитку галузі;

замовник є джерелом надходження необхідних для підготовки військових фахівців за відповідною ОП матеріальних засобів, засобів ОВТ, документації, інформаційно-аналітичних матеріалів тощо;

замовник приймає безпосередню участь у плануванні, організації та проведенні заходів практичної підготовки (навчальна практика, ремонтно-експлуатаційна практика);

представники замовника залучаються до проведення окремих навчальних занять;

замовник визначає найбільш актуальні напрями досліджень для опрацювання атестаційних робіт та погоджує тематику атестаційних робіт курсантів;

замовник приймає безпосередню участь у роботі підкомісії екзаменаційної комісії щодо атестації випускників, які завершують навчання на відповідних рівнях вищої освіти;

замовник аналізує стан організації підготовки військових фахівців за певною ОП та освітнього процесу у цілому, та надає відповідні рекомендації та щодо їх вдосконалення;

відповідні командири (начальники) у чиєму розпорядженні проходять службу випускники, після першого року служби надають до ЖВІ відгуки із аналізом їх службової та професійної діяльності.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Представники замовника відповідно до плану, що затверджується їх органом управління, залучаються до проведення навчальних занять із курсантами.

Одним із останніх прикладів є проведення лекційних занять 06.11.19 та 07.11.19 представниками замовника від Центру контролю космічного простору Національного центру управління та випробувань космічних засобів.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

З метою сприяння професійного розвитку НПП у ЖВІ створено:

Систему методичної роботи, яка реалізовується через форми:

навчально-методичні збори і наради, круглі столи з обговорення актуальних питань методичної роботи;

засідання вченої ради військового інституту і вчених рад факультетів, засідання кафедр і предметно-методичних комісій з розгляду питань методики навчання та виховання курсантів і студентів;

інструкторсько-методичні, показові, відкриті та пробні заняття з НПП ЖВІ;

лекції, доповіді, повідомлення з питань методики навчання, загальної та військової педагогіки і психології;

розробка і вдосконалення навчально-методичних матеріалів, методичних фондів кафедр, вдосконалення матеріально-технічного забезпечення навчального процесу;

вивчення та реалізація в освітньому процесі вимог нормативних документів, передового педагогічного досвіду та досвіду бойової підготовки військ (сил) під час АТО (ООС);

розробка науково обґрунтованих рекомендацій щодо планування праці науково-педагогічних працівників, курсантів і студентів;

проведення контролю навчальних занять;

підведення підсумків методичної роботи у військовому інституті, організації та проведення конкурсів на кращого лектора, викладача за підсумками кварталу, за семестр та навчальний рік.

Крім того, професійний розвиток НПП забезпечується шляхом проходження стажування у військових частинах (установах) замовників, навчання у Національному університеті оборони України імені Івана Черняхівського та цивільних ЗВО України, навчання у системі курсової підготовки, участі у заходах бойової підготовки військ (сил), участі у заходах міжнародного військового співробітництва, а також залучення до виконання службових (бойових) завдань в районах проведення ООС.

В період з 30 липня по 23 серпня 2018 року чотири НПП спеціальної кафедри №12 пройшли навчальний курс з вивчення ГІС ArcGIS, що підтверджуються відповідними сертифікатами.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

З метою стимулювання розвитку викладацької майстерності у ЖВІ

періодично проводяться інструкторсько-методичні, показові, відкриті та пробні заняття з НПП ЖВІ.

Періодично здійснюються контрольні відвідування занять, що реєструється в Журналах взаємних і контрольних відвідувань занять науково-педагогічних працівників кафедр.

Кращі науково-педагогічні працівники заохочуються подяками, грамотами та грошовими преміями.

Науково-педагогічним працівникам, які активно розвивають свою викладацьку майстерність, надається пріоритет при призначенні на вищі посади.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Фінансове забезпечення ОП підготовки військових фахівців здійснюється за рахунок коштів державного бюджету України та за рахунок спеціального фонду ЖВІ і спрямовується на фінансування матеріально-технічного забезпечення, розвиток соціально-побутової інфраструктури, капітальне будівництво тощо. Наявне матеріально-технічне забезпечення, інформаційне забезпечення та соціально-побутова інфраструктура ЖВІ відповідає технологічним вимогам щодо забезпечення започаткування та провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти.

Навчально-методичне забезпечення спрямовано на досягнення програмних результатів навчання за ОП. Актуальність навчально-методичних матеріалів забезпечується їх періодичним переглядом та оновленням для врахування змін, що вносяться до змісту підготовки.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

У ЖВІ створено освітнє середовище, що дозволяє задовольняти потреби здобувачів вищої освіти за обраними ОП:

наявний кадровий науково-педагогічний, інженерно-технічний та адміністративний потенціал забезпечує реалізацію освітнього процесу;

постійне вдосконалення змісту навчання відповідно до вимог сьогодення, використання сучасних інформаційних технологій навчання задовольняє потреби здобувачів освіти в отриманні актуальних знань, набуття необхідних для майбутньої професійної діяльності умінь та навичок;

діюча у ЖВІ система вдосконалення професійного рівня науково-педагогічних працівників забезпечує високий науковий та навчально-методичний рівень викладання навчальних дисциплін;

створено можливості для участі здобувачів вищої освіти у науковій та раціоналізаторській роботі (наукові товариства кафедр, факультетів, курсантські конструкторські бюро);

на кафедрах створено умови для комфортної міжособистісної взаємодії учасників освітнього процесу, що базуються на довірі, взаємоповазі, толерантності та доброзичливості;

розвинена матеріально-технічна база та соціально-побутова

інфраструктура створюють необхідні умови для навчання та побуту здобувачів вищої освіти.

Виявлення та врахування потреб та інтересів здобувачів вищої освіти у ЖВІ здійснюється таким чином:

здійснює діяльність Рада сержантів військового інституту (як колегіальний орган курсантського самоврядування);

до складу вченої ради військового інституту входять виборні представники від курсантських підрозділів;

створено та активно функціонують військово-наукові товариства курсантів факультетів військового інституту, наукові гуртки на кафедрах, гуртки художньої самодіяльності та спортивні гуртки;

організовано проведення періодичних зустрічей курсантів із командуванням військового інституту (вечори запитань та відповідей);

організовано роботу "Скриньок довіри" та "Телефонів довіри".

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)

Безпечність освітнього середовища (включаючи психічне здоров'я) ЖВІ досягається:

відповідністю будівель, споруд, обладнання, технічних засобів навчання, транспортних засобів, засобів ОВТ тощо вимогам щодо їх безпечної експлуатації, підтвердженням відповідними заключеннями, висновками, актами та іншими документами, що визначають їх технічний стан;

дотриманням санітарних норм у місцях (будівлях, приміщеннях), що використовуються для проведення навчальних занять та проживання курсантів;

функціонуванням у ЖВІ діючої системи охорони праці та техніки безпеки (діяльність відповідної служби та постійно діючої комісії), що включає: організацію роботи з охорони праці у підрозділах військового інституту (інструктажі, заняття, наради, інформування); нагляд за безпекою виконання робіт; навчання та атестування особового складу з питань техніки безпеки (у т.ч. здобувачів вищої освіти) та допуск їх до робіт з підвищеною небезпекою; дотримання заходів безпеки під час проведення навчальних занять та заходів повсякденної діяльності; навчання способам надання першої медичної допомоги;

функціонуванням поліклініки та лазарету (організовано цілодобове чергування медичного персоналу);

пропагування здорового способу життя;

сприяння заняттям спортом, фізичному удосконаленню;

створення здорового психологічного клімату у колективах шляхом активного проведення заходів виховної роботи;

проведення превентивних заходів щодо недопущення проявів фізичного, психологічного (булінг) та інформаційного насильства серед учасників освітнього процесу та інших членів колективу ЖВІ;

наданням психологічної допомоги кваліфікованим психологом;

здійсненні заходів щодо зменшення негативного впливу на учасників освітнього процесу через застосування інформаційно-телекомунікаційних технологій, який може сприяти неконтрольованому розповсюдженню інформації сумнівного, агресивного змісту та пропагує насильство і ворожнечу.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Відповідні механізми включають:

доведення до здобувачів вищої освіти повної інформації щодо порядку вивчення дисциплін, періодичності та форм контролю, критеріїв оцінювання результатів навчальної діяльності, необхідного навчально-методичного забезпечення;

доступ здобувачів вищої освіти до усіх навчально-методичних матеріалів за відповідною ОП;

можливість консультування з навчальних та методичних питань на кафедрах (консультуючий викладач, навчально-методичні фонди кафедр), факультетах (навчальні частини), у навчальному відділі (методичний кабінет);

можливість використання послуг інформаційно-довідкового центру загальної бібліотеки для пошуку необхідної літератури (у т.ч. електронним каталогом);

морально-психологічне супроводження фахівцями відповідного відділу здобувачів вищої освіти, що потребують соціально-психологічної підтримки.

За результатами опитувань курсантів рівень їх задоволеності освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою є задовільним.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть—посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Навчання на ОП, що акредитується, особами з особливими освітніми потребами не передбачено Правилами прийому до ЖВІ.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

У ЖВІ врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) здійснюється виключно відповідно до вимог чинного законодавства України.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет. Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються наступними документами ЖВІ:

Статутом ЖВІ (визначено постійне удосконалення та оновлення програм

підготовки, як засіб реалізації цілей освітньої програми);

Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності і вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) ЖВІ (визначено механізми розробки, затвердження та періодичного перегляду освітніх програм).

Крім того, питання приведення змісту освітньо-професійних програм, навчальних планів підготовки курсантів у відповідність до стандартів вищої освіти, вимог замовників визначені у Плані виконання завдань з реалізації стратегії розвитку освітньої, наукової та виховної діяльності ЖВІ на 2019/2020 навчальний рік, затвердженому начальником військового інституту.

Відповідно до Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності і вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) ЖВІ перегляд освітніх програм відбувається за результатами їхнього моніторингу та аналізу. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формуються як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, курсантами (студентами), випускниками і замовниками, відгуками з військ, так і внаслідок прогнозування розвитку військової справи, форм ведення бойових дій, озброєння, техніки та потреб суспільства.

У 2017 р. програма переглядалася і вдосконалювалася з позицій необхідності збільшення кількості годин практичної підготовки. Для цього до Навчального плану були внесені відповідні зміни, які передбачають проведення навчальних занять з Вдосконалення практичної підготовки.

У 2018 р. програма переглядалася і вдосконалювалася, з позицій необхідності перегляду підходу до вивчення основ побудови та експлуатації космічних комплексів.

Перегляд ОП на рівні робочих програм навчальних дисциплін здійснюється періодично, з урахуванням змін її відбуваються в самій галузі, досвіду АТО (ООС), вимог замовників, аналізу результатів контрольних заходів. Усі зміни в межах робочої програми навчальної дисципліни розглядаються на засіданнях кафедри, в межах програми навчальної дисципліни – вченою радою військового інституту

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності і вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) ЖВІ визначено, що внесення змін до змісту підготовки може здійснюватись на підставі результатів оцінювання знань курсантів за результатами проведення контрольних заходів.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Шляхом внесення відповідних ініціатив на розгляд вченої ради військового інституту через Раду сержантів та виборних представників із числа курсантів у вченій раді військового інституту

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Корегування змісту підготовки та внесення змін до ОП може здійснюватись:

на підставі висновків та пропозицій замовників на підготовку за результатами роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти; за результатами аналізу відгуків командирів військових частин (установ) щодо результатів службової діяльності випускників протягом першого року служби;

для врахування змін у розвитку військової справи, форм ведення бойових дій, озброєння ті військової техніки, та способів їх застосування (для врахування набутого бойового досвіду).

Крім того, підвищення кваліфікації НПП (стажування) організовується та проводиться у військових частинах (установах) замовників. Отриманні під час проходження стажування оновлені професійні знання, у подальшому використовують викладачами шляхом корегуванням змісту підготовки фахівців за ОП.

Представник замовника на підготовку фахівці – начальник Національного центру управління та випробувань космічних засобів періодично організує робочі наради та підведення підсумків із залученням НПП спеціальної кафедри №12. Вони проводяться в установах НЦУВ КЗ та на спеціальній кафедрі №12. Під час таких нарад обговорюються питання щодо вдосконалення змісту ОП та підвищення якості підготовки фахівців.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Навчальним відділом ЖВІ здійснюється аналіз відгуків командирів військових частин на випускників щодо результатів їх службової діяльності. Результати проведеного аналізу доводяться до відповідного факультету (кафедри), де здійснювалась підготовка за певною ОП та розглядаються на вченій раді ЖВІ. Вчена рада за результатами обговорення може вносити пропозиції щодо коригування змісту підготовки за ОП.

Також НПП кафедри під час зустрічей із замовником (робочі візити замовника до ВВНЗ, робочі візити НПП кафедри в структури замовника) обговорюють питання щодо якості підготовки фахівців, їх подальшого просування по службі.

Часто відбуваються зустрічі НПП кафедр з випускниками минулих років, під час яких останні діляться своїми враженнями про службу, озвучують проблемні питання, які на їх погляд можна вирішити шляхом внесення змін в ОП.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Недоліки в ОП та освітній діяльності з реалізації ОП насамперед стосувались необхідності врахування в ОП набутого практичного досвіду бойового застосування підрозділів та частин замовника. Внаслідок чого виникла необхідність щодо корегування змісту підготовки військових фахівців за ОП та впровадження вивчення питань щодо розвитку лідерських якостей, набуття спеціальних фізичних навичок бойової армійської системи (БАРС), збільшення кількості практичних занять в спеціальних навчальних дисциплінах, вивчення новітніх зразків ОВТ, впровадження занять з вдосконалення практичної підготовки (у тому числі в польових умовах на реальному тактичному фоні ведення АТО (ООС)).

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Акредитація освітньої програми "Радіоелектронні системи бортових та наземних засобів космічних комплексів" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 255 Озброєння та військова техніка проводиться вперше, проте, у 2018 році акредитації підлягали освітні програми другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 255 Озброєння та військова техніка. За результатами акредитаційних експертиз експертними комісіями було зроблено висновки, щодо відповідності підготовки за зазначеними ОП ліцензійним умовам та акредитаційним вимогам. Разом з тим, експертні комісії надали рекомендації, які не впливають на загальні позитивні висновки, але дозволяють покращити якість підготовки військових фахівців (за усіма ОП), а саме:

1. Продовжити впровадження в освітній процес ліцензійного програмного забезпечення та спеціального програмного забезпечення, у тому числі з відкритим кодом.

Так, на спеціальній кафедрі №12 у 2018 році фахівцями «Дніпрокосмос» філії Національного центру управління та випробувань космічних засобів було встановлено спеціальне програмне забезпечення, у 2019 році фахівцями Центру контролю космічного простору Західного центру радіотехнічного спостереження Національного центру управління та випробувань космічних засобів були оновлені програмні комплекси спеціального програмного забезпечення.

2. Доцільно розширювати навчально-матеріальну базу випускної кафедри для забезпечення сучасних вимог до проектування та експлуатації новітніх зразків озброєння та військової техніки.

У 2018 році переоснащено Навчальний центр управління польотами КА.

У 2019 році розпочаті роботи щодо модернізації Пункту прийому інформації.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Усі учасники освітнього процесу відповідно до Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності і вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) ЖВІ безпосередньо залучені до реалізації процедур внутрішнього забезпечення якості вищої освіти:

забезпечення зворотного зв'язку із викладачами та здобувачами вищої освіти у результаті якого формулюються цілі і завдання освітніх програм, вимоги до результатів навчання, критерії, за якими відбуватиметься перегляд навчальних планів і освітніх програм;

здійснення аналізу результатів професійної діяльності науково-педагогічних працівників та результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти шляхом щорічного їх оцінювання та оприлюднення результатів таких оцінювань.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Відповідно до Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності і вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) ЖВІ

передбачено здійснення таких процедур і заходів:

здійснення моніторингу та періодичний перегляд освітніх програм (навчальний відділ, факультети, кафедри);

щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників та регулярне оприлюднення таких оцінювань (навчальний відділ, відділ персоналу та стройовий, факультети, кафедри);

забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників (навчальний відділ, факультети, кафедри);

забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти (озброєння, тил, відділ морально-психологічного забезпечення, фінансово-економічна служба, медична служба, юридична група);

забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом (навчальний відділ, інформаційно-обчислювальний центр);

забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації з урахуванням вимог щодо захисту інформації з обмеженим доступом (навчальний відділ, служба захисту інформації, інформаційно-обчислювальний центр);

забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату (кафедри, факультети (вчені ради факультетів), науково-організаційне відділення, навчальний відділ, методична рада військового інституту, вчена рада військового інституту).

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються:

Статутом ЖВІ;

Положенням про організацію освітнього процесу ЖВІ;

Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності і вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) ЖВІ;

Положеннями про структурні підрозділи військового інституту, що задіяні у освітньому процесі;

плануючі документи: графік-календар навчального процесу, розклади навчальних занять, план-календар основних заходів на навчальний рік (місяць), план методичної роботи, план контролю освітнього процесу;

нормативні документи, що регламентують навчання здобувачів вищої освіти за обраною освітньої програмою: навчальний план, робочий навчальний план, програми навчальних дисциплін та робочі програми навчальних дисциплін;

методичними рекомендаціями кафедр щодо виконання та контролю окремих видів навчальних занять;

документами щодо підготовки та проведення атестації здобувачів вищої освіти (роботи екзаменаційних комісій);

наказами та розпорядженнями начальника військового інституту з питань організації, забезпечення та здійснення освітнього процесу у військовому

інституті;
посадовими обов'язками та інструкціями.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

Наявність відповідної сторінки (розділу) на офіційному веб-сайті ЖВІ не передбачена.

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

Дана ОП підготовки військових фахівців на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти у відкритому доступі в мережі Інтернет (у т.ч. на офіційному веб-сайті ЖВІ) не передбачено

10. Навчання через дослідження

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Сильною стороною ОП є підготовка висококваліфікованого військового фахівця для виконання професійних обов'язків з експлуатації та застосування складних унікальних радіоелектронних систем бортових та наземних засобів космічних комплексів.

Держава Україна має великий потенціал щодо розвитку космічної діяльності на рівні із світовими лідерами у цьому напрямку. Саме фахівці, які готуються за ОП "Радіоелектронні системи бортових та наземних засобів космічних комплексів" здатні в майбутньому виконувати важливі завдання щодо експлуатації та застосування перспективних космічних комплексів і систем.

У зв'язку із тимчасовою окупацією Росією території Автономної Республіки Крим та втратою частини наземної інфраструктури Національного центру управління та випробувань космічних засобів у ОП були внесені зміни щодо наявних на даний час технічних засобів по управлінню космічними апаратами та прийому від них спеціальної інформації.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Перспективами розвитку ОП упродовж найближчих 3 років є:
збільшення обсягу навчального часу для вивчення сучасних радіоелектронних систем бортових та наземних засобів космічних комплексів;
зосередження зусиль при вивченні блоку технічних дисциплін на формуванні у курсантів інженерних компетентностей, які дозволять у майбутньому успішно освоювати нові зразки техніки без необхідності проходження додаткового навчання.